

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ

& ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τρίτη 6 Νοεμβρίου 2012

«ΘΕΑΤΡΟΝ», Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος», Πειραιώς 254, Ταύρος

Προτεραιότητες και στρατηγικές της Ε.Ε. για την Καινοτομία, την Περιφερειακή Ανάπτυξη και την Ανταγωνιστικότητα

Δημήτρης Κορπάκης, Head of Unit: Regional dimension of Innovation and Links with Cohesion Policy, Directorate-General for Research & Innovation

Προτεραιότητες και στρατηγικές της Ε.Ε. για την Καινοτομία, την Περιφερειακή Ανάπτυξη και την Ανταγωνιστικότητα

Δημήτρης ΚΟΡΠΑΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΓΔ Ερευνας και Καινοτομίας

HORIZON 2020

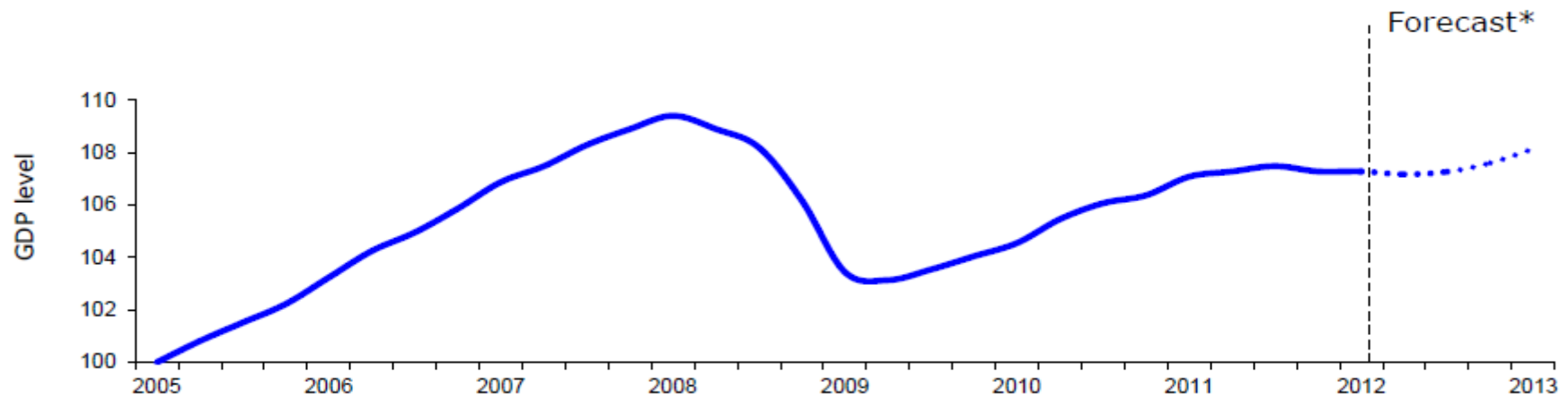
Αθήνα, 06/11/12

Research and
Innovation

Η ανάπτυξη, πρώτη προτεραιότητα της ΕΕ

EU GDP level in recent years
(first quarter 2005 = 100)

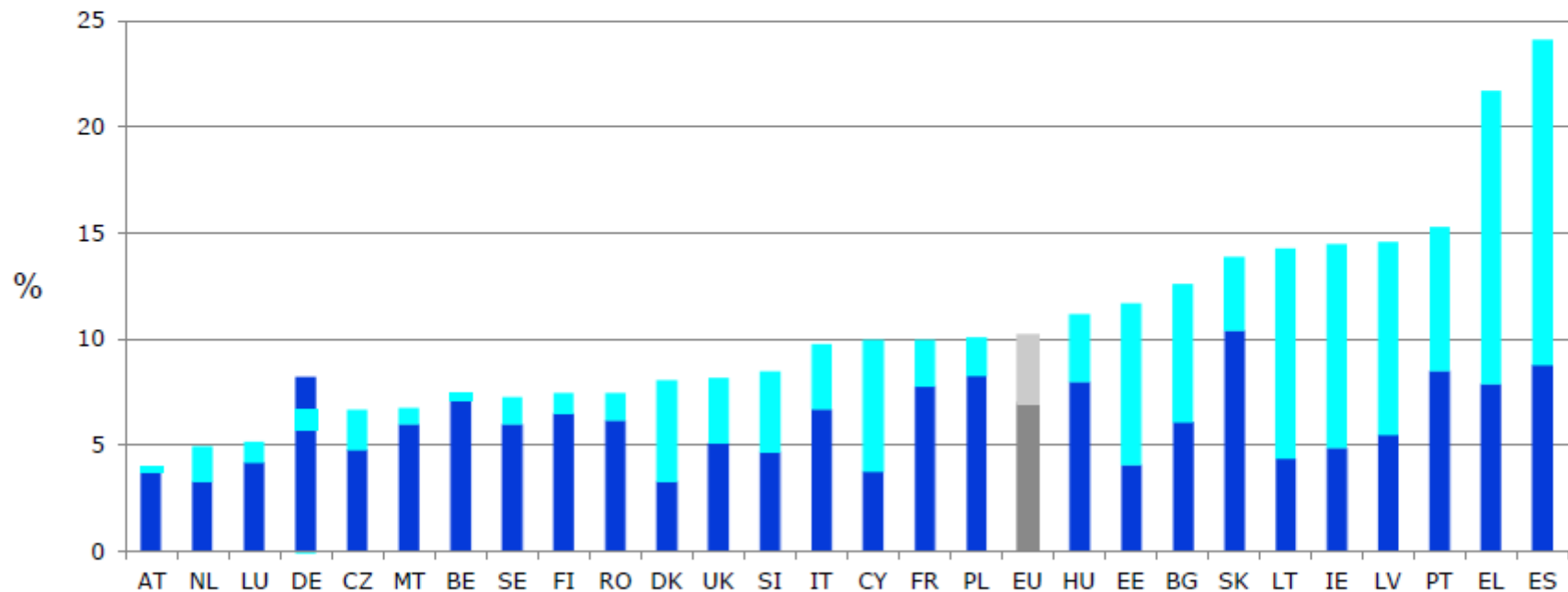

Απαράδεκτα ποσοστά ανεργίας

Unemployment rates in %

■ December 2007

■ March 2012

Οι προκλήσεις για την Ευρώπη

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει:

- Στάσιμη ανάπτυξη, δυσοίωνα οικονομικό κλίμα
- Αυξανόμενες ανισότητες
- Αυξανόμενη δυσπιστία από τους Ευρωπαίους πολίτες μαζί με υψηλό κοινωνικό κόστος που συνοδεύει τις τρέχουσες κοινωνικές αναπροσαρμογές

Η Ευρώπη πρέπει:

- Να πετύχει βραχυπρόθεσμα σταθερότητα μαζί με ένα αξιόπιστο όραμα για μια πιο ολοκληρωμένη Ένωση
- Να εφαρμόσει τη στρατηγική της Ευρώπη 2020 για την περίοδο 2014-20 μέσα από Κορυφαίες Πρωτοβουλίες (όπως π.χ. την Ένωση για την Καινοτομία / Innovation Union)

Αντιμετωπίζοντας την κρίση με στόχο την ανάπτυξη

1. Εξυγίανση των δημοσιονομικών πολιτικών

- Μείωση των ελλειμάτων του δημόσιου τομέα
- Προσπάθεια για αναπροσανατολισμό των δημοσίων δαπανών για αναπτυξιακούς σκοπούς

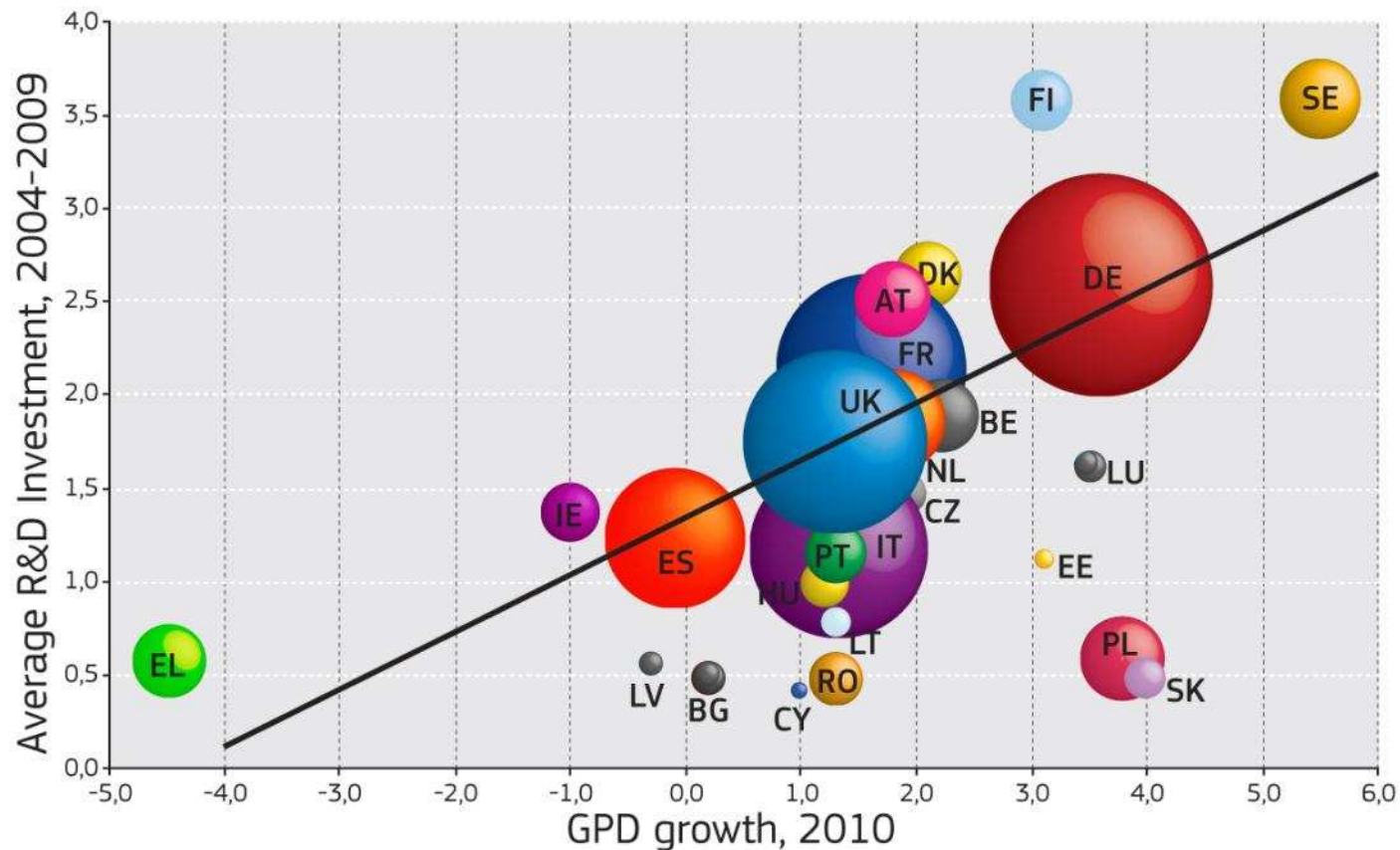
2. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

- Ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας των οικονομιών των κρατών-μελών > μέσα από τις Ειδικές Συστάσεις για κάθε χώρα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (European Semester)
- Περισσότερα οφέλη από την ολοκλήρωση της μεγαλύτερης στον κόσμο Εσωτερικής Αγοράς

3. Εξυπνες (Smart) επενδύσεις

- Ένας Κοινοτικός Προϋπολογισμός στραμμένος στην Ανάπτυξη
- Αναπρογραμματισμός των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων και την στήριξη της Ανάπτυξης

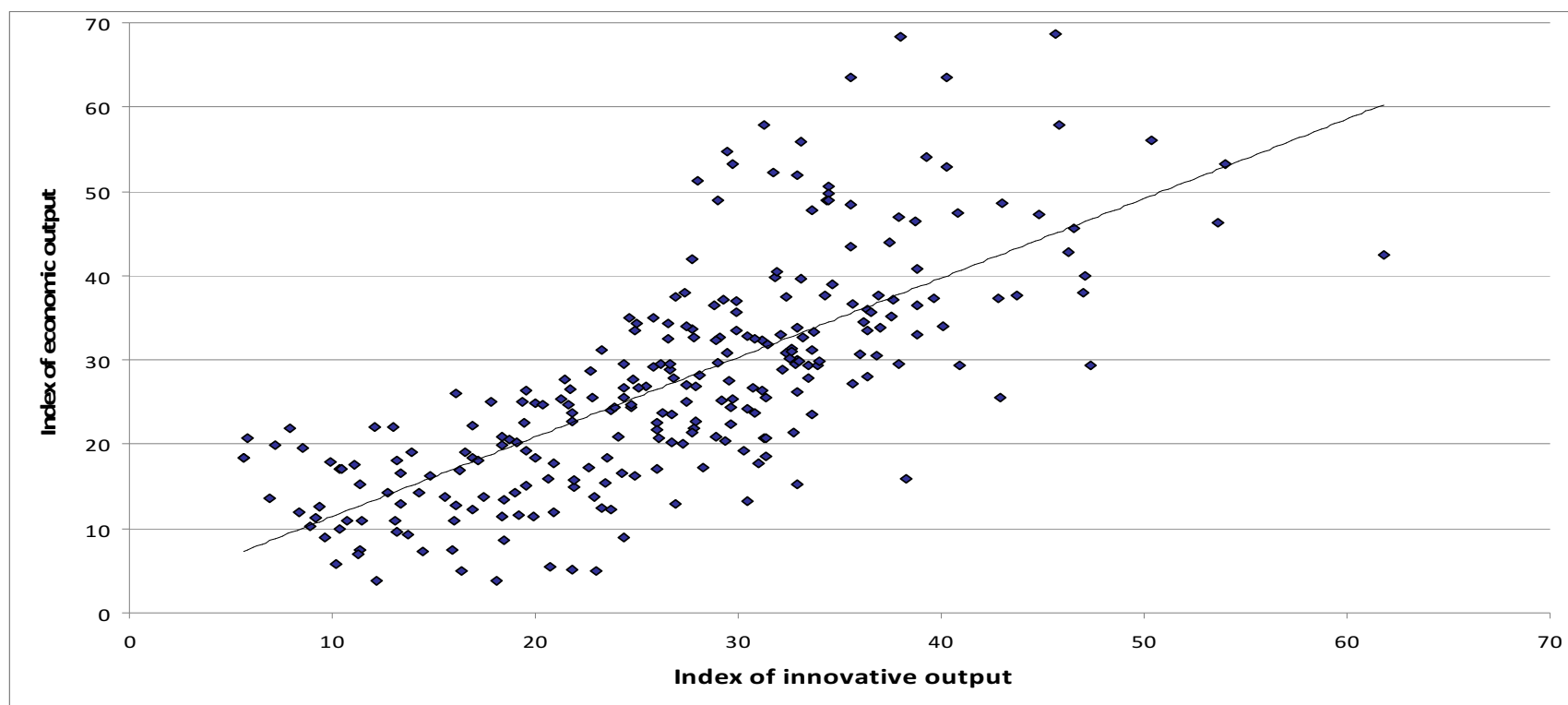
Οι επενδύσεις στην Έρευνα και Ανάπτυξη καύσιμο για την οικονομία

Η περιφερειακή ανάπτυξη είναι άμεσα συνδεδεμένη με την Καινοτομία

“The general consensus...is that the driving force behind long-term economic growth is science, technology and innovation in its different forms and facets” (OECD 2011: Regions and Innovation Policy)

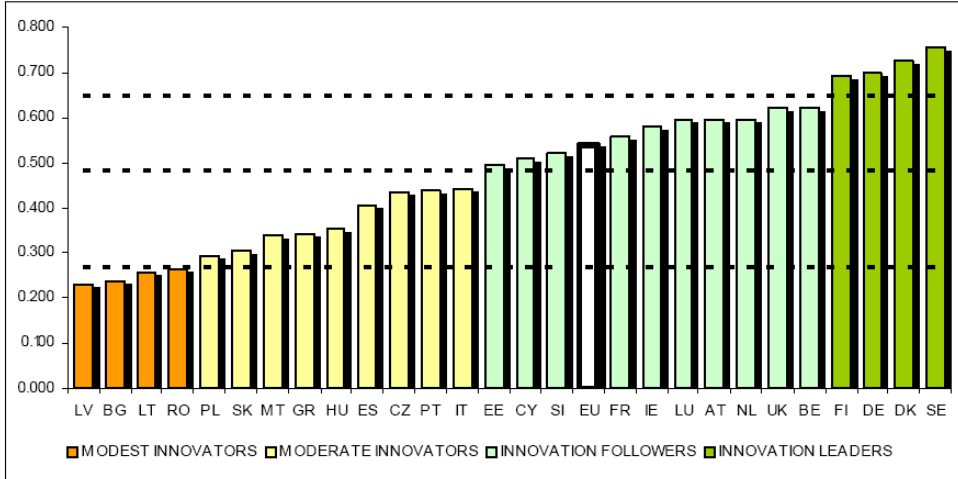

Source: Mikel Navarro et al, Basque Competitiveness Institute 2010.

"Until the 1980s, technology and innovation were under recognised influences in the explanation of differences in the rates of economic growth between regions in advanced industrial nations..." (Townroe)

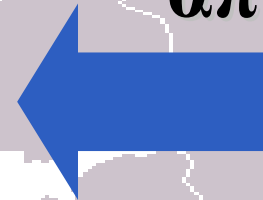

FIGURE 2: EU MEMBER STATES' INNOVATION PERFORMANCE

Note: Average performance is measured using a composite indicator building on data for 24 indicators going from a lowest possible performance of 0 to a maximum possible performance of 1. Average performance in 2011 reflects performance in 2009/2010 due to a lag in data availability.

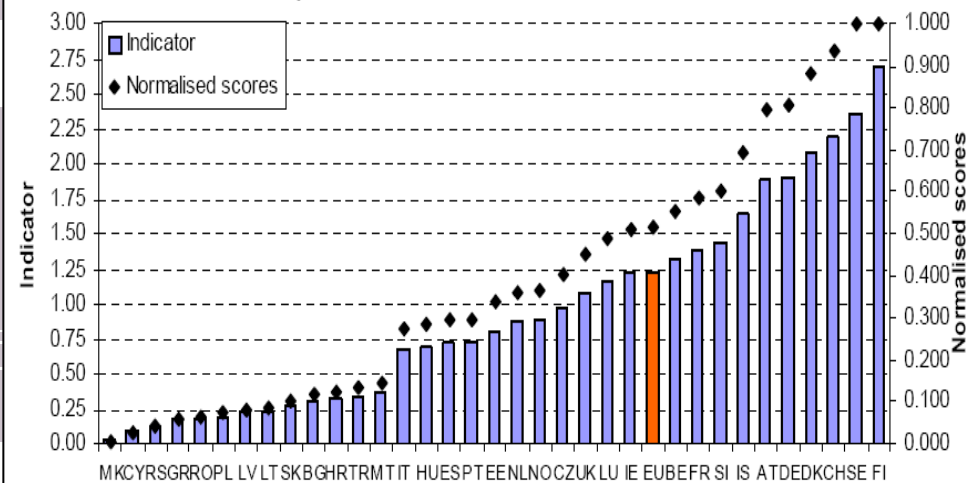
**Καινοτομική
απόδοση**

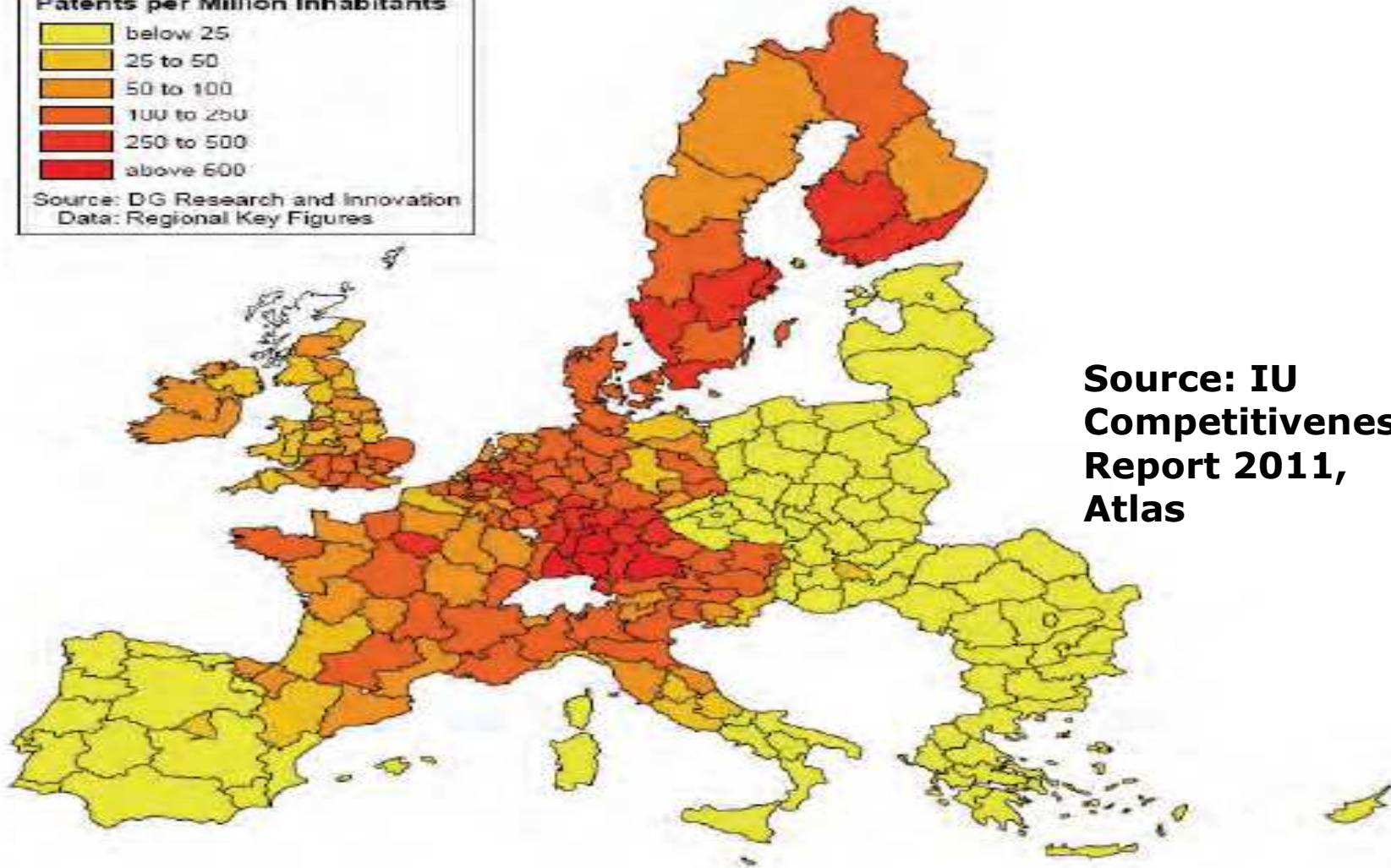
**Επενδύσεις σε Ε&Α
στον ιδιωτικό τομέα
ως ποσοστό του ΑΕΠ**

R&D expenditure in the business sector as % of GDP

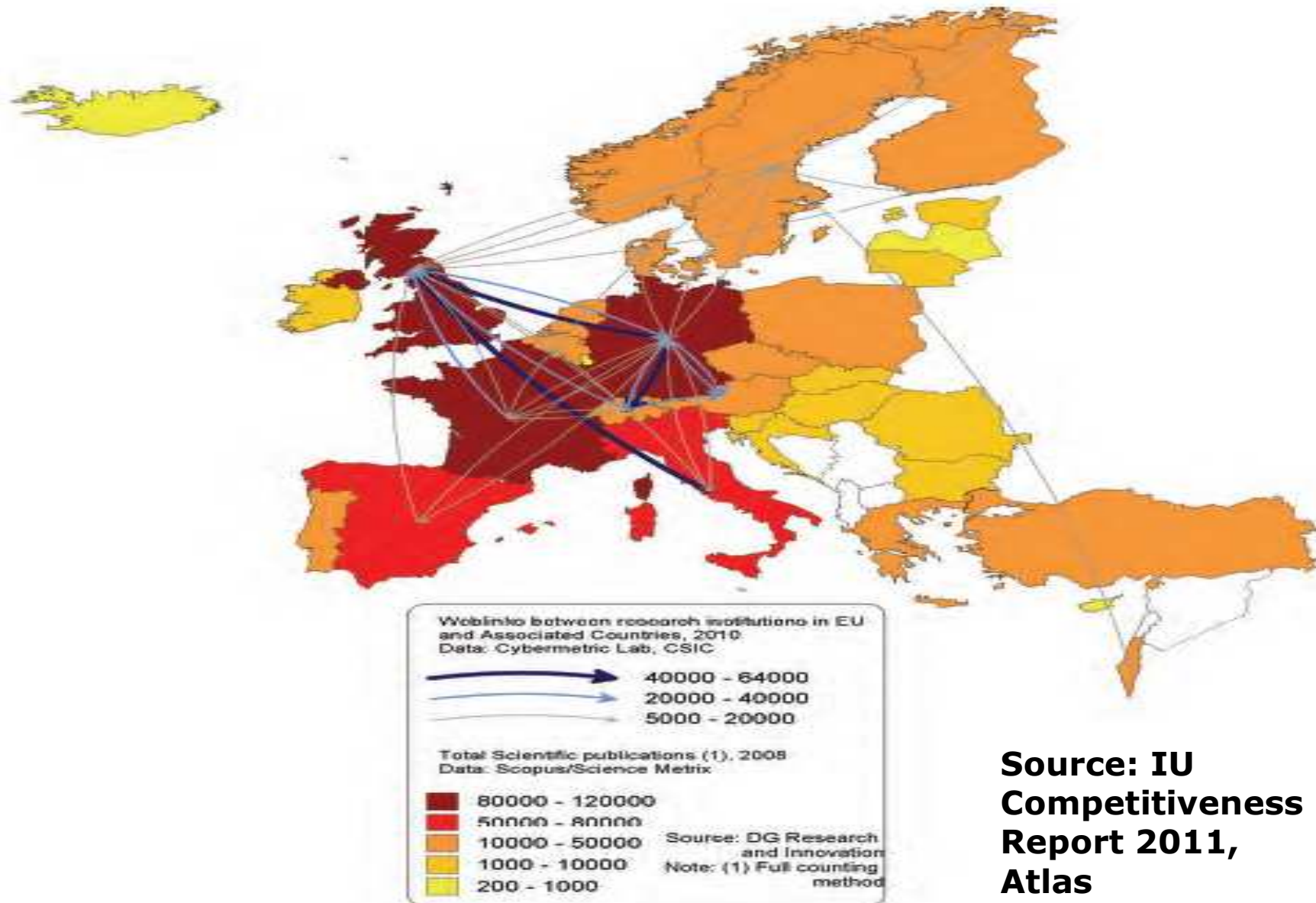

Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας στην ΕΕ, περιφέρειες NUTS 2, 2007

Source: IU
Competitiveness
Report 2011,
Atlas

Συνεργασίες μεταξύ κορυφαίων ερευνητικών ιδρυμάτων σε επίπεδο Κρατών-Μελών, ανάλυση βάσει διαδικτυακών σχέσεων (web-based links), 2010

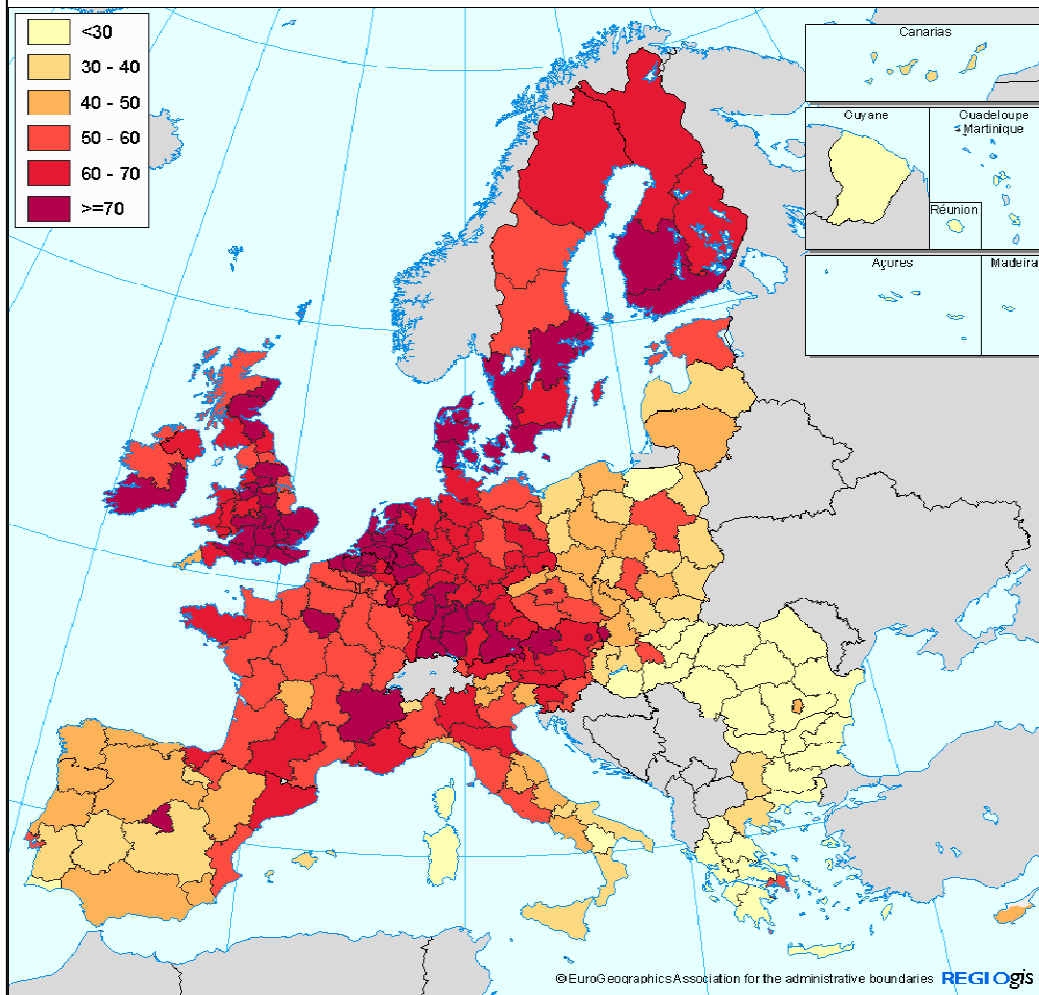
Source: IU
Competitiveness
Report 2011,
Atlas

European
Commission

Competitiveness Index, 2010

Index - Values range between 0 (low) and 100 (high)

Δείκτης ανταγωνιστικότητας των Ευρωπαϊκών περιφερειών

2010

(πηγή, ΕΕ, ΓΔ
Περιφερειακής Πολιτικής)

Η Ένωση πρέπει να κλείσει το Χάσμα της Καινοτομίας στην Ευρώπη:

- *Κινητοποιώντας την πολιτική της Συνοχής για την δημιουργία της « Σκάλας που οδηγεί στην αριστεία » (Stairway to Excellence)*
- *Μέσα από το καινούργιο πρόγραμμα-πλαίσιο (Ορίζοντας 2020)*
- *Μέσα από συνέργειες μεταξύ του Ορίζοντα 2020 και της νέας πολιτικής της Συνοχής (Διαρθρωτικά Ταμεία)*

Η Ένωση για την Καινοτομία (Innovation Union)

- Δημιουργία μιας Ενιαίας Εσωτερικής Αγοράς για την Καινοτομία με την δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για επενδύσεις σε Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία:

34 στόχοι της Επιτροπής μεταξύ των οποίων:

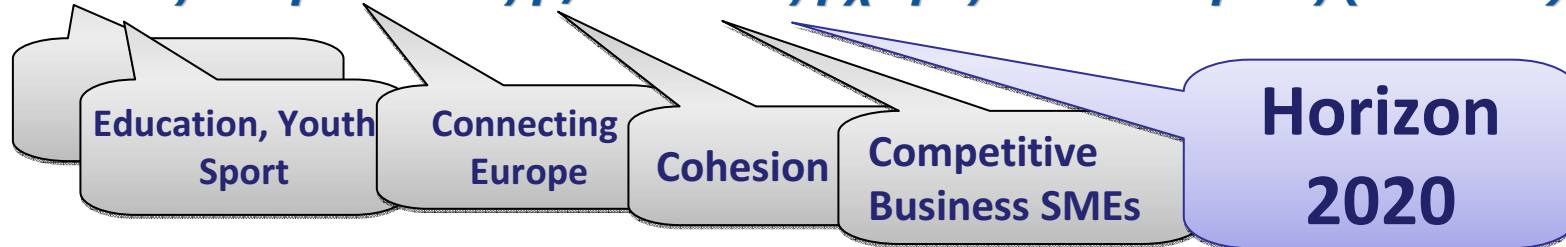
- *Ενιαίο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας - ρίχνοντας το σχετικό κόστος περίπου στο 80%;*
- *Προδιαγραφές – εκσυγχρονισμός και επιτάχυνση της υιοθεσίας*
- *Δημόσιες προμήθειες ως μέσον για την επιτάχυνση της καινοτομίας;*
- *Πολιτικές για την εγκατάσταση ξένων ερευνητών στην Ευρώπη*
- *Απλοποίηση της κανονιστικής νομοθεσίας*
- *Θέσπιση Ευρωπαϊκού Διαβατηρίου για τα « Κεφάλαια Κινδύνου »*
- Αποφασιστική υποστήριξη της ΕΕ για τις επενδύσεις Έρευνας και Καινοτομίας
 - *Προτάσεις για τον ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 & τα νέα Διαρθρωτικά Ταμεία*
- Αισιόδοξη προοπτική: **Μεγάλες επιχειρήσεις στην Ευρώπη που επενδύουν παραδοσιακά στην Ε&Α σχεδιάζουν να αναπτύξουν τις σχετικές τους επενδύσεις κατά μέσο όρο 4% σε ετήσια βάση για την περίοδο 2012-2014**

Πολυετές Χρηματοδοτικό Πλαίσιο 2014-2020: Οι προτάσεις της Επιτροπής τον Ιούνιο 2011

Κεντρικός στόχος: σταθεροποίηση του χρηματοοικονομικού και οικονομικού συστήματος με ταυτόχρονη λήψη μέτρων για τη δημιουργία οικονομικών ευκαιριών για την ανάπτυξη και την απασχόληση

- **1. Εξυπνη ανάπτυξη / ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς (€491bn)**

- **2. Αειφόρος ανάπτυξη, σεβασμός στη διαχείριση των φυσικών πόρων (€383bn)**
- **3. Ασφάλεια / Ευρώπη των Πολιτών (€18.5bn)**
- **4. Διεθνής αντίκτυπος της Ευρώπης (€70bn)**
- **5. Διοίκηση (€62.6bn)**

**Σύνολο:
€ 1,025bn**

Ορίζοντας 2020: το νέο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ερευνα, την Τεχνολογική Ανάπτυξη και την Καινοτομία

Τι είναι ο Ορίζοντας 2020;

- Πρόταση της Επιτροπής για ένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα ύψους 80 Δις euro για την Έρευνα και την Καινοτομία (2014-2020)
- Βασικό τμήμα της στρατηγικής Europe 2020, της Ένωσης για την Καινοτομία (Innovation Union) & του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Χώρου (European Research Area):
 - Απαντώντας στην οικονομική κρίση επενδύοντας σε μελλοντική ανάπτυξη και θέσεις εργασίας
 - Με ανταπόκριση στα προβλήματα του μέσου πολίτη για τα προβλήματα της καθημερινότητας, όπως η ασφάλεια και το περιβάλλον
 - Ενισχύοντας τη συνολική θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διεθνές επίπεδο σε θέματα έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας

Τα καινούργια στοιχεία του νέου Προγράμματος Πλαισίου

- **Ενα και μοναδικό πρόγραμμα που συγκεντρώνει μαζί 3 διαφορετικά σημερινά προγράμματα / πρωτοβουλίες (7^ο ΠΠ, CIP, EIT / Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Καινοτομία και την Τεχνολογία)**
- **Συνδέοντας την έρευνα με την καινοτομία – από την Έρευνα μέχρι τις λιανικές πωλήσεις – κάθε μορφή καινοτομίας θα υποστηριχθεί**
- **Στόχος τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα που υπερβαίνουν τις δυνατότητες των Κρατών Μελών για την αντιμετώπισή τους (θέματα Υγείας, καθαρής Ενέργειας, Μεταφορών κλπ)**
- **Απλοποιημένη πρόσβαση για όλους (μικρές επιχειρήσεις με ερευνητικό προσανατολισμό, ερευνητικά ινστιτούτα, πανεπιστήμια)**

Τρεις προτεραιότητες:

- 1. Αριστεία (Excellent science) (€ 24.5 Δις)**
- 2. Βιομηχανική ηγεσία (€ 17.9 Δις)**
- 3. Κοινωνικές προκλήσεις (€ 31.7 Δις)**

1.Αριστεία (Excellent science)

- Η επιστημονική αριστεία, θεμέλιο για τις τεχνολογίες του αύριο, για την απασχόληση και την ευημερία της Ευρωπαϊκής κοινωνίας
- Η Ευρώπη πρέπει να αναπτύξει, να προσελκύσει και να διατηρήσει στο έδαφός της επιστημονικά ταλέντα
- Οι Ευρωπαίοι ερευνητές πρέπει να έχουν απρόσκοπτη πρόσβαση σε εξαιρετικές ερευνητικές υποδομές

European Research Council <i>Frontier research by the best individual teams</i>	13 268
Future and Emerging Technologies <i>Collaborative research to open new fields of innovation</i>	3 100
Marie Curie actions* <i>Opportunities for training and career development</i>	5 752
Research infrastructures (including e-infrastructure) <i>Ensuring access to world-class facilities</i>	2 478

2. Ηγεσία στις Βιομηχανικές τεχνολογίες (Industrial leadership)

- Ανάγκη για έρευνα σε στρατηγικούς τομείς σε τεχνολογίες-κλειδιά (προηγμένες τεχνολογίες παραγωγής στη βιομηχανία, μικροηλεκτρονική κλπ) που υποστηρίζουν την καινοτομία σε ένα ευρύ φάσμα οριζόντιων και αναδυόμενων τομέων
- Ανάγκη για ουσιαστικότερες επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στην Έρευνα και την Καινοτομία
- Ανάγκη για ανάπτυξη περισσότερων Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων προσανατολισμένων σε τεχνολογίες αιχμής

Leadership in enabling and industrial technologies (ICT, nanotechnologies, materials, biotechnology, manufacturing, space)	13 781
Access to risk finance Leveraging private finance and venture capital for research and innovation	3 538
Innovation in SMEs Fostering all forms of innovation in all types of SMEs	619

3. Κοινωνικές προκλήσεις (Societal challenges)

- Χωρίς Καινοτομία δεν υπάρχει ελπίδα για ουσιαστικές λύσεις στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας (Κλιματική Αλλαγή, Περιβάλλον, Ενέργεια, Μεταφορές κλπ)
- Ουσιαστικές λύσεις μπορεί να αναμένονται μόνον από διεπιστημονικές προσεγγίσεις με τη συμμετοχή των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών

Health, demographic change and wellbeing	8 033
Food security, sustainable agriculture, marine and maritime research & the bioeconomy	4152
Secure, clean and efficient energy*	5 782
Smart, green and integrated transport	6 802
Climate action, resource efficiency and raw materials	3 160
Inclusive, innovative and secure societies	3819

Απλοποίηση

- Απλοποίηση των όρων συμμετοχής που θα ισχύουν για όλες τις δράσεις του ΟΡΙΖОНΤΑ 2020
- Νέα ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου για τους συμμετέχοντες
- Θέσπιση μόνο 2 ποσοστών χρηματοδότησης για όλες τις δράσεις
- Ελαχιστοποίηση του χρόνου υπογραφής των χρηματοδοτικών συμβάσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Time to Grant)

Θέσπιση ειδικών μέτρων για το κλείσιμο του χάσματος σε θέματα Καινοτομίας

- Βελτιωμένα συστήματα για πληροφόρηση, επικοινωνία και υποστήριξη των υποψηφίων οργανισμών και ερευνητών
- Υποστήριξη και ενίσχυση των Διευρωπαϊκών Επιστημονικών Δικτύων (πχ COST)
- ERA (European Research Area) Chairs / Εδρες Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Χώρου
- Συγκρότηση « Ομάδων » (Teaming) και Αδελφοποίηση (Twinning) μεταξύ Ερευνητικών Ιδρυμάτων και Οργανισμών με πιθανή συμμετοχή Περιφερειών

Μερικά στοιχεία για την Ελληνική συμμετοχή στο 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο (2007-2013 – ανταγωνιστικά προγράμματα)

Ελληνικοί ερευνητικοί οργανισμοί (κάθε είδους) παρόντες σε
1.632 υπογεγραμμένες χρηματοδοτικές συμβάσεις

- Στις οποίες συμμετέχουν 19.968 οργανισμοί εκ των οποίων 2.382 (11,93%) είναι Ελληνικοί
 - Με συνολική χρηματοδότηση projects ύψους 5.407,75 Εκατομ. EUR από τα οποία 656,18 Εκατομ. EUR (12,13 %) πηγάζει αποκλειστικά σε Ελληνες συμμετέχοντες.
- Μεταξύ των EU-27* και για όλες τις υπογεγραμμένες χρηματοδοτικές συμβάσεις του 7^{ου} ΠΠ η Ελλάδα κατατάσσεται :
 - Στην 9^η θέση σε ό,τι αφορά τις συμμετοχές
 - Στη 10^η θέση σε ό,τι αφορά τα ποσά που διατίθενται συνολικά (budget share)

Τα επόμενα βήματα για τον ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020

- Σε εξέλιξη:** Διαπραγμάτευση σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου στη βάση των προτάσεων της Επιτροπής (Επί Μέρους Συνολική Συμφωνία (PGA) στον Κανονισμό Η2020 (Μάιος 2012), PGA για τον Κανονισμό των Ορων Συμμετοχής (Οκτ.2012), αναμενόμενη PGA για το Ειδικό Πρόγραμμα (Δεκ.2012)
- Σε εξέλιξη:** Διαπραγμάτευση σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου στη βάση των προτάσεων της Επιτροπής για τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό (2014-2020) στον οποίο περιλαμβάνεται ο προϋπολογισμός για τον ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020
- Σε εξέλιξη:** Τελευταίες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων υπό το 7^ο ΠΠ
- Μέσα 2013:** Υιοθέτηση του Πολυετούς Χρηματοοικονομικού Πλαισίου (MFF 2014-2020)
- Μέσα 2013:** Υιοθέτηση των νομοθετικών πράξεων από ΕΚ και Συμβούλιο για τον ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020
- 1/1/2014:** Εναρξη του Ο2020, προκήρυξη των πρώτων προσκλήσεων υποβολής ερευνητικών προτάσεων

Η πολιτική της Συνοχής (Διαρθρωτικά ταμεία)

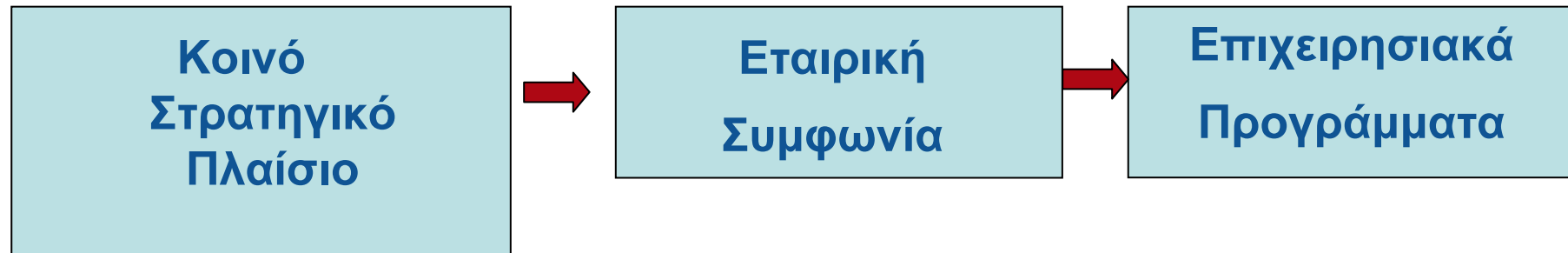

Τι είναι η πολιτική της Συνοχής;

- Πολιτική χρηματοδότησης παραγωγικών επενδύσεων και αναπτυξιακών έργων (**projects**) για την μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων, την ενίσχυση της ανάπτυξης και της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των Κρατών Μελών και των περιφερειών της Ένωσης
- Σημαντικό τμήμα του Προϋπολογισμού της ΕΕ: €376 Δις (2014-2020 – πρόταση της Επιτροπής)
- Απόλυτη σύνδεση με τους στόχους της στρατηγικής « Ευρώπη 2020 »: η μελλοντική διάθεση των πόρων θα εξαρτηθεί από την συμβατότητα των δράσεων με έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη
- Ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ Επιτροπής, Κρατών Μελών, Περιφερειών και Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η μελλοντική πολιτική Συνοχής: Μεγαλύτερη συνέπεια στη χρήση των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων

- Ευθυγράμμιση με τους στόχους της Ευρώπης 2020 και συνεχής παρακολούθηση της εφαρμογής με χρήση συγκεκριμένων δεικτών
- Απλοποίηση: λιγότερη γραφειοκρατία για τους δικαιούχους
- Συνέπεια και σύνδεση με τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (National Reform Programmes)
- Έλεγχος της αποτελεσματικότητας: Προϋποθέσεις και Οροι EX – ANTE, πλαίσιο ελέγχου της πραγματικής επίδοσης των προγραμμάτων (ex-ante conditionalities, performance framework)

Το Περιφερειακό Ταμείο θα ενισχύσει ιδιαίτερα την Ερευνα και την Καινοτομία στο μέλλον (2014-20)

Χαρακτηριστικά και στόχοι:

- Ενίσχυση των υποδομών για την έρευνα και καινοτομία κάθε είδους με ιδιαίτερο στόχο την επιστημονική αριστεία και την προώθηση σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή με ιδιαίτερη έμφαση στο ανθρώπινο δυναμικό στη βιομηχανία (centres of competence)
- Προώθηση των επενδύσεων Έρευνας και Καινοτομίας του Ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, ενίσχυση για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, μεταφορά τεχνολογίας, κοινωνική καινοτομία και καινοτόμες δημόσιες υπηρεσίες, τόνωση της ζήτησης, δικτύωση επιχειρήσεων και δημιουργία παραγωγικών συστάδων επιχειρήσεων (clusters)
- Εκτιμώμενος σχετικός προϋπολογισμός περίπου €60-80 Δις

- Θεματική συγκέντρωση των στόχων του ΕΤΠΑ: Ε&Κ, ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ, περιβαλλοντικές επενδύσεις που μειώνουν την ατμοσφαιρική ρύπανση (low carbon economy) + 4^{ος} στόχος υπό διαπραγμάτευση (π.χ. Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες)
- ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ ΣΕ ΕΝΑ ΠΛΑΙΣΙΟ « ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ » (Smart Specialisation)

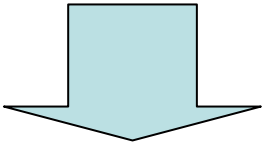

Τα κλειδιά για τις Συνέργειες μεταξύ πολιτικής της Συνοχής και του Ορίζοντα 2020

- ✓ *Εξυπνη Εξειδίκευση ως
προϋπόθεση ex-ante σε εθνικό
και περιφερειακό επίπεδο
(ex-ante conditionality)*
- ✓ *Θεματική συγκέντρωση των
επενδύσεων του ΕΤΠΑ
(Thematic Concentration)*

ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 / ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

	ΔΕΔΗΛΩΜΕΝΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΤΠΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ 80% ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΠΑ ΣΕ 4 ΑΠΟ ΤΟΥΣ 11 ΣΤΟΧΟΥΣ ΔΗΛ. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ / ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ)	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΙΣ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ 50% ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΠΑ ΣΕ 4 ΑΠΟ ΤΟΥΣ 11 ΣΤΟΧΟΥΣ ΔΗΛ. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ / ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ)
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑ	<u>ΕΞΥΓΝΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΕΧ-ΑΝΤΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΕΤΠΑ:</u>	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ	▪ ΜΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΕΞΥΓΝΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ (1/1/14)	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	▪ ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΟΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ / ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	
	▪ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ESFRI (ΑΝ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ)	

Τι είναι η Εξυπνη Εξειδίκευση

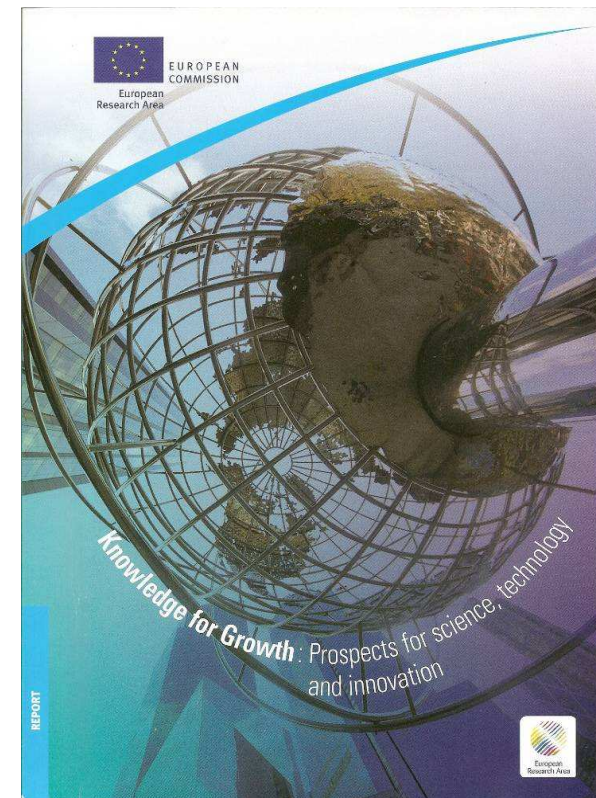
http://ec.europa.eu/research/era/publication_en.cfm

- Όλες οι περιφέρειες μπορούν να έχουν ένα ρόλο στην οικονομία της γνώσης, μέσα από τον εντοπισμό συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε ορισμένους τομείς όπου η Έρευνα και η Καινοτομία μπορούν να εστιαστούν και να διαφοροποιήσουν την τοπική οικονομία
- Κάθε προσπάθεια για Εξυπνη Εξειδίκευση πρέπει να συνοδεύεται από ενεργό πολιτική Ανοιχτής Καινοτομίας (Open Innovation)

“Most advanced regions invest in the invention of general purpose technologies, others invest in the co-invention of applications of the generic technology in one or several important domains of the regional economy”

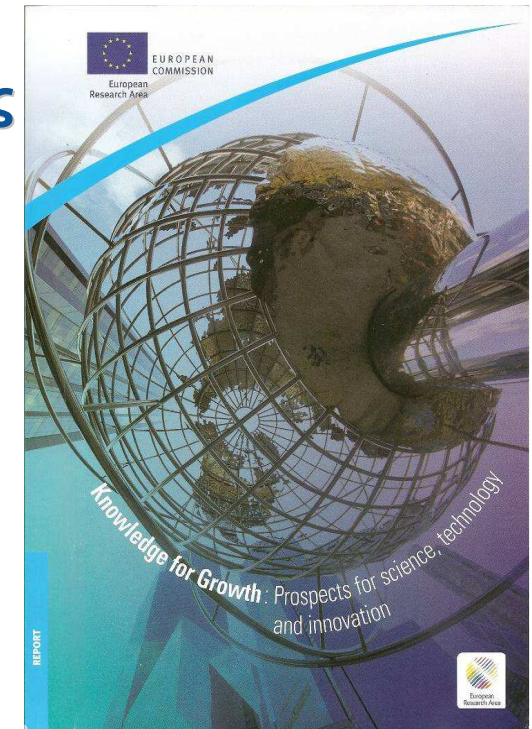
Dominique Foray 2010

Research and
Innovation

Τι είναι η Εξυπνη Εξειδίκευση ;

- Μια στρατηγική προσέγγιση της οικονομικής ανάπτυξης μέσα από στοχοθετημένη στήριξη της Ερευνας και της Καινοτομίας
- Μια διαδικασία που αναπτύσσει ένα όραμα, εντοπίζει συγκριτικά πλεονεκτήματα, θέτει στρατηγικές προτεραιότητες και μεγιστοποιεί το δυναμικό ανάπτυξης μιας περιφέρειας με τη χρήση των εργαλείων της Κοινωνίας της Γνώσης, ανεξάρτητα από το προφίλ της (ανεπτυγμένη ή μή, με χαρακτηριστικά υψηλής τεχνολογίας ή όχι)
- Με την συγκέντρωση των διαθέσιμων πόρων σε ένα μικρό αριθμό θεματικών προτεραιοτήτων

Εξυπνη Εξειδίκευση: Βασικά στοιχεία στρατηγικής:

- Δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος από την ουσιαστική σύνδεση των αναγκών και πρωτοβουλιών των επιχειρήσεων με την αντίστοιχη στήριξη και εστίαση των προσπαθειών Έρευνας και Καινοτομίας
- Υπαρξη συγκεκριμένου σχεδίου με καθαρούς στόχους και μετρήσιμα αποτελέσματα με βάση μια ανάλυση SWOT (δυνατά-αδύνατα σημεία, ευκαιρίες και απειλές)
- (Σκληρές) Επιλογές: επιλογή μικρού αριθμού προτεραιοτήτων με γνώμονα τα ισχυρά πλεονεκτήματα της περιφέρειας και τη γενικότερη ένταξή της στα διεθνή δίκτυα παραγωγής (global value chains)
- Ουσιαστική εμπλοκή όλων των τοπικών φορέων και παραγόντων με ουσιαστική « οικειοποίηση » της στρατηγικής που ακολουθείται
- Προσήλωση και εμμονή στο στόχο από τις εθνικές και περιφερειακές αρχές

Εξυπνη Εξειδίκευση: 6 βήματα

1. Ανάλυση του δυναμικού της περιφέρειας αναζητώντας τα στοιχεία διαφοροποίησης που θα βασίζονται κυρίως στην καινοτομία
2. Χάραξη πολιτικής και διαχείρισης της Στρατηγικής για την Εξυπνη Εξειδίκευση > συμμετοχή και οικειοποίηση από τους μετέχοντες
3. Διατύπωση ενός συνολικού οράματος για το μέλλον της περιφέρειας
4. Επιλογή προτεραιοτήτων για την Εξυπνη Εξειδίκευση, ορισμός των στόχων
5. Προσδιορισμός της κατάλληλης πολιτικής, χρονοδιαγράμματα, σχέδια δράσης
- 6: Ενταξη των κατάλληλων μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης

Εξυπνη Εξειδίκευση/ ένα παράδειγμα

Bremerhaven (DE)

- Περιφερειακή οικονομία που δέχτηκε πλήγμα από την κρίση των ναυπηγείων και της εμπορικής αλιείας στα τέλη της δεκαετίας του '90
- Επιλογή του τομέα της παράκτιας αιολικής ενέργειας με ταυτόχρονη βιομηχανική στρατηγική και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού
- Η Bremerhaven σήμερα = Μείζων κόμβος της παράκτιας αιολικής ενέργειας της Γερμανίας, με 4 μεγάλες βιομηχανικές μονάδες και περισσότερες από 1,000 νέες θέσεις εργασίας

Εξυπνη Εξειδίκευση: τεχνική βοήθεια από τις Υπηρεσίες της Επιτροπής

- Η Πλατφόρμα RIS3:
<http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/research-and-innovation/s3platform.cfm>
- Ιδρύθηκε στο Κοινό Κέντρο Ερευνών στη Σεβίλλη (IPTS)
- Εποπτεύεται από διεπιστημονική επιτροπή με συμμετοχή πολλών Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Προσφέρει συμβουλές και τεχνική βοήθεια σε εθνικές και περιφερειακές αρχές καθώς και σε περιφερειακούς συμβουλευτικούς φορείς
- Πλαισιώνεται από Ομάδα Διεθνών Εμπειρογνομώνων
- Πρόσθετη βοήθεια στα Κράτη Μέλη και τις περιφέρειες από εμπειρογνώμονες της Επιτροπής

Γενικό χρονοδιάγραμμα

- **Υιοθέτηση Κανονισμών Ορίζοντα 2020 στα μέσα 2013 από ΕΚ – Συμβούλιο**
- **Υιοθέτηση Κανονισμών Διαρθρωτικών Ταμείων το αργότερο στις αρχές του 2013**
- **Επικείνται άτυπες συζητήσεις μεταξύ Επιτροπής και ΚΜ για τις Εταιρικές Συμφωνίες (Partnership Agreements) –ακολουθούν επίσημες διαπραγματεύσεις αρχές –μέσα 2013**
- **Σχέδια Εταιρικών Συμφωνιών από τα ΚΜ στα μέσα 2013**
- **Σχέδια Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τα ΚΜ στις αρχές 2014**
- **Πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τον Ορίζοντα 2020 γύρω στον Οκτ. – Νοέμβριο 2013**

innovation

Για περισσότερες πληροφορίες στο Internet:

<http://ec.europa.eu/research/horizon2020>

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.cfm

research

dimitri.corpakis@ec.europa.eu

